

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Затверджено Громадською радою
добročесності 11.12.2023

Суддя: Шевченко Анна Василівна

Суд: Київський окружний адміністративний
суд

ВИСНОВОК У НОВІЙ РЕДАКЦІЇ про невідповідність судді критеріям добročесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про суддю Київського окружного адміністративного суду Шевченко Анни Василівни (далі – суддя), Громадська рада добročесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність судді критеріям добročесності та професійної етики.

06.05.2019 року Громадська рада добročесності своїм рішенням затвердила висновок про невідповідність судді критеріям добročесності та професійної етики, у результаті ознайомлення з ним суддя надіслала свої заперечення, а Громадською радою добročесності 12.05.2019 був затверджений висновок у новій редакції.

Попри наявність висновку Громадської ради добročесності про недобročесність судді, згідно [рішення](#) колегії попереднього складу ВККС суддя відповідає займаній посаді.

Громадська рада добročесності взявши до уваги попередній висновок, заперечення судді, а також рішення колегії, та за результатами нововиявленої інформації приймає оновлений висновок.

- 1. Суддя свавільно встановлювала обмеження у реалізації права на мирні зібрання, що нівелювало реалізацію свободи мирних зібрань, наприклад, необмеженому колу осіб і (або) на тривалий час і (або) щодо необмеженого місця. Суддя ухвалювала рішення, обумовлені політичними мотивами. Суддя ігнорувала практику Європейського суду з прав людини.**

(підпункт 1.8 пункту 1, підпункт 3.6 п. 3, підпункт 6.2 п. 6 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям добročесності та професійної етики, затверджених рішенням Громадської ради добročесності від 16.12.2020; п. 4, 9 переліку індикаторів ВККС і ГРД, які вказують на недобročесність, затверджених 09.11.2023)

Суддя [постановою](#) від 31.12.2013 встановила обмеження права на мирні зібрання (пікетування, пішої ходи, демонстрацій, мітингів, зборів, тощо) шляхом заборони відповідачам та іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання, проведення безстрокових заходів (акцій, тощо) з 01.01.2014 по 31.01.2014 по вулиці Івана Франка, 19 у селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області біля та навколо офіційної резиденції Президента України «Межигір'я».

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

У відкритті апеляційного провадження скажникам було [відмовлено](#) у зв'язку з пропуском строку на оскарження.

Про свавільність заборони свідчить той факт, що підставою для неї стало припущення про можливе переростання мирних акцій в заворушення та злочини проти життя та здоров'я населення, а також посилання на дані невизначеного Інтернет-ресурсу про «*наявність реальної загрози інтересам національної безпеки та громадського порядку*».

Право на мирне зібрання є одним з основоположних прав людини, яке має виняткову роль як засіб забезпечення інших прав і свобод людини. Це право гарантується як ст. 39 Конституції України, так і ст. 11 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Підхід обох зазначених документів однаковий: обмеження права на мирне зібрання допускається лише відповідно до закону, як виняток, з певних вичерпно визначених мотивів: «в інтересах національної безпеки та громадського порядку - з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей» (ч. 2 ст. 39 Конституції України), або, за термінологією Конвенції, «в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб» (параграф 2 ст. 11). Такий самий підхід використовується і в ст. 182 Кодексу адміністративного судочинства України. Більш того, практика Європейського суду з прав людини щодо застосування ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод виробила достатньо чіткі і зрозумілі критерії допустимості обмеження права на мирні зібрання.

При цьому постанова від 31.12.2013 не містить жодного посилання на фактичні обставини, які виправдали б обмеження права на мирні зібрання на який-небудь конкретний період, не кажучи вже про такий тривалий - як період з 01.01.2014 до 31.01.2014. Постанова обґрунтована загальними фразами, зокрема, що «*небезпека проведення таких заходів ґрунтується на конкретних фактах про наявність реальної загрози інтересам національної безпеки та громадського порядку, про що свідчать дані Інтернет-ресурсу*».

Жодних посилань на конкретні докази, які б свідчили про наявність реальної небезпеки заворушень чи вчинення кримінальних правопорушень, загрози здоров'ю населення або правам і свободам інших людей при проведенні заходів постанова не містить. Навіть більше - суддя заборонила проведення мирних зібрань невизначеному колу осіб - «*іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання*» без жодної прив'язки до конкретних мирних зібрань.

У своїх запереченнях щодо цих обставин суддя послалася на те, що рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 20.11.2015 їй рекомендовано до обрання суддею безстроково, а [ухвалою](#) дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя від 04.04.2017 відмовлено у відкритті дисциплінарного провадження щодо неї за обставинами прийняття нею цього рішення.

Громадська рада доброчесності звертає увагу на те, що рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 20.11.2015 прийнято в межах іншої процедури - до

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

запровадження кваліфікаційного оцінювання згідно зі змінами, внесеними до Конституції України, від 03.06.2016 і без перевірки Громадською радою доброчесності обставин щодо доброчесності чи професійної етики.

Що стосується рішення дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя, то його прийнято в межах інституту дисциплінарної відповідальності судді. Громадська рада доброчесності не зв'язана рішеннями дисциплінарних органів Вищої ради правосуддя, оскільки діє в межах іншої процедури і має інший предмет діяльності - сприяє Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання. Тоді як дисциплінарні органи зв'язані підставами і процедурами дисциплінарної відповідальності судді, що визначені законом.

Свої дії суддя виправдовує таким:

“До цього часу адміністративні суди, окрім норм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конституції України та Кодексу адміністративного судочинства України, керувалися викладеними у довідці Вищого адміністративного суду 01.04.2012 роз'ясненнями щодо вивчення та узагальнення практики застосування адміністративними судами законодавства під час розгляду та вирішення впродовж 2010-2011 років справ стосовно реалізації права на мирні зібрання ... та практикою Вищого адміністративного суду України”.

Громадська рада доброчесності не приймає такі пояснення, адже жоден закон ні тоді, ні тепер не уповноважує суди керуватися довідками чи практикою Вищого адміністративного суду України замість застосування норм Конституції і законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, практикою Європейського суду з прав людини.

Також суддя у запереченнях на висновок пояснила, що *“одночасно були подані три заявки на проведення мітингу в одному й тому ж місці і в один і той же час, однак питання, які мітингувальники мали намір донести до влади стосувались різних сфер діяльності (щодо звільнення політв'язнів, припинення в державі політичних репресій проти учасників мирних акцій протесту, контролю над процесом ремонту дорожнього покриття в Україні). Вказана обставина додатково свідчила про неможливість забезпечення громадського порядку і уникнення жертв під час вказаних заходів з невизначеним колом осіб”.*

Однак цей аргумент не використовувався в судовому рішенні, натомість постанова містить зокрема таку аргументацію:

“Суд вважає, що проведення мирних заходів з використанням звукопідсилюючої апаратури призведе до порушення прав мешканців села Нові Петрівці на відпочинок. Крім того, мирні зібрання призначені на святкові дні, у зв'язку з чим більшість місцевих мешканців можуть займатися, зокрема, прогулянками з дітьми, активним відпочинком, святкуванням Нового Року, Різдва тощо. У зв'язку з чим існує реальна небезпека порушення громадського порядку, заподіяння шкоди здоров'ю як самих пікетувальників так і населенню”.

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Водночас Громадська рада доброчесності, оцінюючи аргумент судді, звертає увагу на відповідну практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ):

“Право на мирні зібрання належить кожному, хто має намір організувати мирну демонстрацію. Можливість насильницьких контрдемонстрацій чи можливість долучення до демонстрації екстремістів з насильницькими намірами не може, як таке, відібрати це право” (див. п. 32 рішення ЄСПЛ у справі Plattform “Ärzte für das Leben” v. Austria від 21.06.1998).

“Тягар доказування насильницьких намірів організаторів зібрання лежить на органах влади” (див. п. 23 рішення ЄСПЛ у справі Christian Democratic People's Party V. Moldova (No. 2) від 02.05.2010).

Суддя у постанові взагалі не навела жодного доказу, що організатори мирних зібрань мали хоч найменші насильницькі чи не мирні наміри, навіть не намагалася оцінити наявність чи відсутність таких намірів. Натомість вказала: *“суд вважає, що в даному випадку небезпека проведення таких заходів ґрунтується на конкретних фактах про наявність реальної загрози інтересам національної безпеки та громадського порядку, про що свідчать дані Інтернет-ресурсу”*.

Надалі в запереченні на висновок суддя пояснила, що *“посилання на Інтернет-ресурс робилося як на загальновідому обставину, яка не потребувала доказування”*.

Громадська рада доброчесності здивована таким поясненням, оскільки Інтернет містить неосяжну кількість даних, часто суперечливих, тому посилатися на *“данні Інтернет-ресурсу”* загалом, без зазначення конкретної адреси, є імітацією суддею наявності підстав, для винесення подібного рішення.

Також варто зауважити, що Статтею 6 Європейської конвенції з прав людини встановлено, що справедливість судового рішення вимагає, аби такі рішення достатньою мірою висвітлювали мотиви, на яких вони ґрунтуються. Межі такого обов’язку можуть різнитися залежно від природи рішення і мають оцінюватись у світлі обставин кожної справи. Національні суди, обираючи аргументи та приймаючи докази, мають обов’язок обґрунтувати свою діяльність шляхом наведення підстав для такого рішення.

Правосуддя повинно не лише вершитися, а й має бути ясно видно як воно вершиться. Дії судді щодо заборони мирних зібрань, аргументування судового рішення не мають нічого спільного з дотриманням цього стандарту правосуддя.

Також суддя у запереченнях на висновок вказала, що суд застосовував *норми Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практику Європейського суду з прав людини*.

Відповідно до якої, свобода мирних зібрань, як і свобода вираження, “є фундаментальним правом у демократичному суспільстві та ... є однією з підвалин такого суспільства” (Rassemblement Jurassien et Unité Jurassienne v. Switzerland, 1980). Європейський суд з прав людини у цьому рішенні визнав допустимим обмеження владою мирних зібрань громадян, враховуючи складну політичну ситуацію і можливість виникнення конфліктів на цьому фоні” (пунктуацію і орфографію збережено).

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Насправді у постанові, прийнятій суддею, застосування “рішення Європейського суду з прав людини” зводилося виключно до цитування речення про те, що свобода мирних зібрань є фундаментальним правом, а не як обґрунтування наявності законних підстав для обмеження цієї свободи, до якої вдалася суддя. Між іншим, звертаємо увагу на те, що це не рішення Європейського суду з прав людини, а [ухвала](#) Європейської комісії з прав людини щодо прийнятності заяви від 10.10.1979. Обставини справи, яку розглядала суддя, мають мало спільного із обставинами цієї заяви, яку Європейська комісія визнала неприйнятною.

Громадська рада доброчесності звертає увагу на маніпулятивний характер заперечень судді.

2. Суддя безпідставно не задекларувала повну інформацію, що підлягає декларуванню, як цього вимагає закон. Суддя не вжила достатніх заходів для з'ясування майнового стану осіб, стосовно яких вона повинна подавати відповідні декларації.

(підпункт 4.6 та 4.8 пункту 4 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затверджених рішенням Громадської ради доброчесності від 16.12.2020)

Суддя у власних майнових деклараціях за **2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020** роки не зазначила вартість нижче зазначеного майна, яке перебуває у її власності та власності її чоловіка.

МАЙНО	ВЛАСНИК	ДАТА НАБУТТЯ МАЙНА ЗА ДАНИМИ ДЕКЛАРАЦІЇ	ЗГАДКА В ДЕКЛАРАЦІЯХ
Житловий будинок зі спорудами, 284 кв. м., с. Чайки, Києво-Святошинський район, Київська область	Шевченко Анна Василівна	11.01.2011	2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020
Земельна ділянка, 805 кв. м., Петропавлівська-Борщагівка, Києво-Святошинський район, Київська область	Шевченко Анна Василівна	13.09.2007	2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020
Земельна ділянка, 1000 кв. м. у м. Київ	Шевченко Анна Василівна	25.12.2008	2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020
Квартира, 58.9 кв. м. у м. Київ	Шевченко Анна Василівна	09.01.2008	2015, 2016, 2017

**ГРОМАДСЬКА
РАДА
ДОБРОЧЕСНОСТІ**

Квартира, 143.5 кв. м. у м. Київ	Шевченко Андрій Володимирович	19.11.2003	2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020
Земельна ділянка, 1491 кв.м., с. Заозерне, Євпаторія, АР Крим	Шевченко Андрій Володимирович	22.09.2004	2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020
Земельна ділянка, 541 кв. м., с. Чайки, Кисво-Святошинський район, Київська область	Шевченко Анна Василівна	12.11.2020	2020
Авто Mazda 6 SDN, 2006 року випуску	Шевченко Анна Василівна	16.01.2007	2015, 2016, 2017, 2018
Авто Mazda 6 SDN, 2003 року випуску	Шевченко Андрій Володимирович	07.02.2004	2015, 2016, 2017
Авто Lexus LX 570 2008 року випуску	Шевченко Андрій Володимирович	08.07.2008	2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Окрім цього варто зазначити суддя лиш частково зазначала у власних майнових деклараціях за **2016, 2017, 2018, 2019, 2020** суму грошових активів, а саме готівкові кошти, які належать її чоловікові, залишаючи у відповідних полях, що член сім'ї не надав інформацію.

Факт ненадання чоловіком інформації для відображення її у декларації за **2016, 2017, 2018, 2019, 2020** рік є незрозумілим ще й з огляду на те, що у щорічній декларації судді за **2015** рік відповідні поля були заповнені.

Цей факт є важливим з огляду на те, що згідно з декларацією за 2015 рік сума грошових активів, а саме готівкові кошти мала значний об'єм, а саме 200 000 USD.

Координатор Громадської ради доброчесності
(підписано електронним цифровим підписом)

**ГРОМАДСЬКА
РАДА
ДОБРОЧЕСНОСТІ**

ПРОТОКОЛ

електронного голосування

(є невід'ємною складовою висновку)

11.12.2023 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 16 голосами з 18 голосів членів Ради. Ольга Веретільник та Олег Яким'як повідомили про конфлікт інтересів щодо судді та не брали участі у голосуванні.

У голосуванні взяли участь 16 членів:

1. Ансіфорова Марина
2. Богуславець Марина
3. Волошин Олександр
4. Гусак Віталій
5. Зелінський Антон
6. Ільницька Світлана
7. Катриченко Тетяна
8. Крейденкова Вероніка
9. Кулібаба Андрій
10. Лиско Ганна
11. Мартинюк Назар
12. Мелких Едуард
13. Попков Данило
14. Смолів Костянтин
15. Трибушна Олена
16. Янкіна Людмила.

Координатор Громадської ради доброчесності
(підписано електронним цифровим підписом)